

**Hallituksen esitys Eduskunnalle työttömyyskassalain
29 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että työttömyyskassalakea muutettaisiin siten, että työttömyyskassojen keskuskassalla olisi oikeus ottaa kotimaisia lainoja velvoitteittensa täyttämiseksi. Lisäksi ehdotetaan, että valtioneuvosto voisi vastavakuuksia vaatimatta antaa valtion omavelkai-

sia takauksia keskuskassan ottamien kotimaisten lainojen ja niissä sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Työttömyyskassalain (603/84) 34 §:n mukaan valtioneuvosto vahvistaa vuosittain työttömyysvakuutusmaksun siten, että työttömyyskassojen keskuskassa voi suoriutua seuraavana kalenterivuonna lain mukaisista velvoitteistaan. Koska työnantajat vastaavat keskuskassan maksuvalmiudesta, maksu on vahvistettu keskuskassan ehdotuksen mukaisesti.

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu vuodelle 1991 vahvistettiin 0,9 prosentiksi palkoista valtioneuvoston 1 päivänä marraskuuta 1990 antamalla päätöksellä (966/90). Päätös perustui 4,5 prosentin työttömyysastearvioon. Kun työttömyys lisääntyi jo kuluvan vuoden keväällä ennakoitua nopeammin, työttömyysvakuutusmaksu korotettiin 28 päivänä kesäkuuta 1991 annetulla lailla työttömyysvakuutusmaksusta vuonna 1991 (974/91) 1,4 prosenttiin palkoista. Työttömyysasteeksi arvioitiin tällöin 6,5 prosenttia työvoimasta.

2. Työttömyyskassojen keskuskassan taloudellinen tilanne ja rahoitustarve

Kun työttömyys on edelleen lisääntynyt,

korotetunkaan vakuutusmaksun tuotto ei riitä kattamaan keskuskassan menoja. Tällä hetkellä työttömyysasteeksi vuodelle 1991 arvioidaan 7,8 prosenttia työvoimasta ja keskuskassan alijäämäksi lähes 400 miljoonaa markkaa vuoden lopussa. Noin 70 prosenttia keskuskassan menoista on tukimaksuja työttömyyskassoille. Näillä tukimaksuilla rahoitetaan työnantajien 47 prosentin osuus ansioon suhteutetuista työttömyyspäivärahoista ja työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisista ansiotuista ja hallintokuluista. Keskuskassasta rahoitetaan lisäksi koulutus- ja erorahaston menot, palkkaturvan menot sekä työttömyysajalta kertyvä eläkevastuu eli työttömyysslisät.

Keskuskassan maksuvalmius on uhattuna jo kuluvan vuoden marraskuussa. Tämän hetkisten arvioiden mukaan maksuvalmiuden turvaaminen edellyttäisi noin 900 miljoonan markan lisärahoitusta. Rahoitustarpeesta noin 400 miljoonaa markkaa muodostuu keskuskassan vuoden 1991 alijäämästä ja noin 500 miljoonaa markkaa siitä, että vuoden 1992 vakuutusmaksuja ei käytännössä tilitetä keskuskassaan vuoden 1992 tammikuussa. Tilitykset ovat olleet etupainotteisia siten, että kunkin kalenterivuoden helmikuun loppuun mennessä koko vuoden kertymästä tilitetään noin 55 prosenttia ja huhtikuun loppuun mennessä jo noin 80 pro-

senttia. Keskuskassa maksaa itse tammikuun puolivälissä 12,5 prosenttia työttömyyskassojen säännöllisistä vuotuisista ennakoista. Koska työttömyys saattaa loppuvuonna vielä lisääntyä, keskuskassalle olisi myönnettävä mahdollisuus noin 1 000 miljoonan markan lisärahoitukseen.

Edellä esitetyn perusteella työttömyyskassojen keskuskassan on välttämätöntä turvautua ulkopuoliseen lainanottoon. Lainan suuruuden huomioon ottaen keskuskassalla ei ole mahdollisuutta ottaa sitä ilman valtion takausta.

Työttömyyskassalaissa ei ole säännöksiä työttömyyskassojen keskuskassan oikeudesta ottaa lainoja. Koska tarvetta lainojen ottamiseen saattaa esiintyä myös tulevina vuosina, ehdotetaan työttömyyskassalakia muutettavaksi siten, että keskuskassalla olisi oikeus ottaa Suomen markkamääräisiä kotimaisia lainoja velvoitteittensa täyttämiseksi. Lisäksi ehdotetaan, että valtioneuvostolla olisi oikeus tarvit-

taessa vastavakuuksia vaatimatta mutta muutoin määräämillään ehdoilla antaa valtion omavelkaisia takauksia keskuskassan ottamien kotimaisten lainojen ja niissä sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetulla muutoksella ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan heti kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työttömyyskassalain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyyskassalain (603/84) 29 §:ään uusi 4 ja 5 momentti seuraavasti:

29 §

Keskuskassalla on oikeus ottaa Suomen markkamääräisiä kotimaisia lainoja velvoitteittensa täyttämiseksi.

Valtioneuvostolla on oikeus vastavakuuksia vaatimatta mutta muutoin määräämillään eh-

doilla antaa valtion omavelkaisia takauksia keskuskassan ottamien lainojen ja niissä sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 25 päivänä lokakuuta 1991

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski*